WBO: de MoederVlekkenKliniek

Nr. 2017/11

Samenvatting

Gezondheidsraad

De initiatiefnemer van de MoederVlekkenKliniek wil laagdrempelige huidkankerscreening aanbieden in de algemene populatie. Hiervoor is op grond van de Wet op het bevolkingsonderzoek (WBO) een vergunning nodig van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De Commissie Bevolkingsonderzoek van de Gezondheidsraad heeft de vergunningaanvraag getoetst aan de WBO en adviseert de minister om de vergunning niet te verlenen.

Vergunningaanvraag

Het is de bedoeling dat mensen op eigen initiatief en op eigen kosten in de MoederVlekkenKliniek terecht kunnen voor voorlichting over huidkankerpreventie en screening op huidafwijkingen die zouden kunnen wijzen op huidkanker. Bij de screening wordt de huid geïnspecteerd, met het blote oog en/of met een dermatoscoop (een sterke loep met lichtbron) of met behulp van *mole mapping* (een digitale methode). Wanneer één of meer verdachte huidafwijkingen worden gevonden, wordt de betrokkene geadviseerd om naar de huisarts te gaan voor het bespreken van de uitslag, verdere diagnostiek en/of een verwijzing naar de dermatoloog.

Toetsing aan eisen WBO

Bevolkingsonderzoek volgens definitie WBO

Bij diensten van de MoederVlekkenKliniek die gericht zijn op de vroege opsporing van huidkanker is sprake van bevolkingsonderzoek zoals bedoeld in de WBO. Deze diensten heeft de commissie getoetst aan de eisen die de WBO aan alle vergunningplichtige bevolkingsonderzoeken stelt. Het advies van de commissie is gebaseerd op de beoordeling van de wetenschappelijke deugdelijkheid en de nut-risicoverhouding.

Wetenschappelijke deugdelijkheid

Er is onvoldoende bekend over de sensitiviteit, specificiteit en over de positief en negatief voorspellende waarden van huidkankerscreening, zoals de MoederVlekkenKliniek die wil gaan aanbieden in de algemene populatie. Daarom kan de commissie de wetenschappelijke deugdelijkheid van de voorgestelde screening niet beoordelen.

Nut-risicoverhouding

De nut-risicoverhouding lijkt volgens huidige wetenschappelijke inzichten onvoldoende gunstig te zijn. Er is geen overtuigend wetenschappelijk bewijs dat screening het aantal sterfgevallen of de ziektelast van huidkanker verlaagt. Daar staat tegenover dat de screening risico's met zich meebrengt: foutpositieve uitslagen kunnen leiden tot onnodige onrust, overdiagnostiek en overbehandeling; foutnegatieve uitslagen kunnen leiden tot onterechte geruststelling en vertraagde diagnosestelling en start van behandeling. En als gevolg van overdiagnose worden mensen behandeld aan (kwaadaardige) huidafwijkingen die nooit tot

klinische problemen zouden hebben geleid.

Advies

De commissie adviseert om de vergunning-aanvraag af te wijzen. Op basis van de huidige stand van de wetenschap kan de commissie geen oordeel geven over de wetenschappelijke deugdelijkheid en lijkt de nut-risicoverhouding onvoldoende gunstig.

De Gezondheidsraad, ingesteld in 1902, is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement ‘voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids(zorg)onderzoek’ (art. 22 Gezondheidswet). De Gezondheidsraad ontvangt de meeste adviesvragen van de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; Infrastructuur en Milieu; Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Economische Zaken. De raad kan ook op eigen initiatief adviezen uitbrengen, en ontwikkelingen of trends signaleren die van belang zijn voor het overheidsbeleid.
De adviezen van de Gezondheidsraad zijn openbaar en worden als regel opgesteld door multidisciplinaire commissies van – op persoonlijke titel benoemde – Nederlandse en soms buitenlandse deskundigen.

U kunt dit document downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Deze publicatie kan als volgt worden aangehaald:
Gezondheidsraad. WBO: de MoederVlekkenKliniek. Den Haag: Gezondheidsraad, 2017; publicatienr. 2017/11.

Auteursrecht voorbehouden